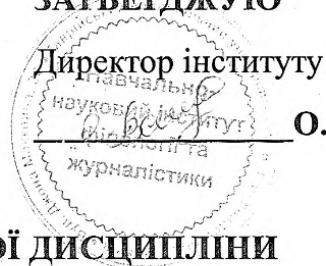

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО

Навчально-науковий інститут філології та журналістики
Кафедра журналістики

ЗАТВЕРДЖУЮ

О. В. Шарагіна

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФОТОЖУРНАЛІСТИКА»

освітній рівень	бакалавр (назва освітнього рівня)
галузь знань	06 Журналістика (шифр і назва галузі знань)
Спеціальність:	061 Журналістика (код і назва спеціальності (або спеціалізації))
освітня програма	«Журналістика» (назва освітньої програми)
тип дисципліни	вибіркова (обов'язкова / вибіркова)

Київ – 2024 рік

Розробник си­ла­бу­су: На­та­лу­шко Сер­гій Ми­ко­лай­ови­ч, ви­кла­дач ка­фе­дри
жур­на­лі­сти­ки.

Роз­гля­ну­то та схва­ле­но на за­сідан­ні ка­фе­дри жур­на­лі­сти­ки

Про­то­кол № 02 від 19.09. 2024 ро­ку

За­ві­ду­вач ка­фе­дри жур­на­лі­сти­ки А.К. До­сен­ко

По­год­же­но

Га­рант освіт­ньої про­гра­ми Га­яна ЮК­СЕЛЬ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<i>Найменування показників</i>		<i>Розподіл годин за навчальним планом</i>		
Кількість кредитів:	4	Вид занять	Форма навчання	
Загальна кількість годин:	120		Денна	Заочна
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом:	3	Лекції:	8	-
Семестр:	6	Практичні заняття:	8	-
Тижневе навантаження (год.):		Лабораторні заняття:	-	-
аудиторне:	16	Семінарські заняття:	-	-
самостійна робота:	2/4	Самостійна робота:	104	-
Форма підсумкового контролю:	залік	Консультації:	-	-
Мова навчання:	українська	Індивідуальні заняття:	-	-

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у ННП кафедри слов'янської та романо-германської філології, які безпосередньо проводять заняття або звернувшись із письмовим запитом на електронну пошту за адресою natalushko.serhiy@tnu.edu.ua.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумови для вивчення дисципліни:

Препозит:	Постпозит
Курс «Фотожурналістика» пропонує глибоке вивчення сучасних тенденцій та навичок, необхідних для ефективного використання фотографії в медійному контексті.	Курс «Фотожурналістика» належить до вибіркових навчальних дисциплін, що формують фахові компетентності, вивчення яких допоможе глибше опанувати майбутню професію журналіста.

Мета вивчення дисципліни: Сформувати у студентів знання та практичні навички у сфері фотожурналістики, навчитися робити якісні фотоматеріали для часів війни та для часів миру, ознайомити із роллю фотографії у сучасному медіа ландшафті, виховати візуальну ерудицію та ознайомити з тенденціями сучасного візуального сторітелінгу, навчити створювати, оцінювати та просувати візуальні наративи.

Очікувані програмні результати навчання за дисципліною (за Освітньо-професійною програмою):

ПРН 1. Приймати ефективні рішення з проблем журналістики, у тому числі в умовах багатокритеріальності, неповних чи суперечливих інформації та вимог.

ПРН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН-5. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології під час створення медіапродуктів.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для розв'язання спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 11. Групові обговорення, підготовка доповідей та презентацій.

ПРН 17. Виконання студентами самостійних завдань Методична організація та самоорганізація студентами прочитання та критичного аналізу фахової літератури.

Шифр та назва компетентності
Загальні компетентності (ЗК)
ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 12. Здатність працювати в команді та автономно.
ЗК 13. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
Фахові компетентності (ФК)
ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами.
ФК 15. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
ФК 16. Здатність до організації ділової комунікації.

Зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1.

Фотографія. Фототехніка та фототворчість. Фото мистецтво. Фотожурналістика.

Тема 1.

Історичні аспекти фотографії. Чорнобіла фотографія як етап розвитку фотомистецтва.

Кольорова фотографія як наступний етап розвитку фотомистецтва. Фотографія і засоби масової інформації.

Фоторепортаж і фотодокументалістика. Тотожність понять.

Тема 2.

Документальна фотографія. Фотоесе. Стріт-фото.

Становлення фотожурналістики. Принципи і функції фотожурналістики.

Жанрова палітра фотожурналістики.

Журналістикознавча класифікація: *інформаційні жанри* – фотозамітка, розширена фотозамітка, фотозвинувачення, фоторепортаж, фотоанонс, фотохроніка, фотокореспонденція інформаційного виду;

Журналістикознавча класифікація: *художньо- публіцистичні жанри* – фотонарис, фото замальовка, фото жарт.

Журналістична класифікація: *аналітичні жанри* – фотофейлетон, фотокомікс. фотокореспонденція, фотофейлетон аналітичного виду, фотокоментар, фотоогляд;

Тема 3.

Професія – фоторепортер. Етичний кодекс фотожурналіста.

Фотомистецтво та фотожурналістика.

Нефотографічні ілюстрації.

Технічні аспекти фотозйомки.

Основи підготовки фотографій.

Портретна зйомка.

Пейзажна зйомка.

Панорамна зйомка.

Спортивна зйомка.

Тема 4.

Фотожурналістика як невід’ємний компонент сучасних ЗМІ – друкованих, електронних та новітніх інтернет-технологій.

Особливості ілюстрування видань різних типів.

Фотографія в рекламі.

Критерії підбору фотографій.

Функція фотографії у рекламі.

Види фотографій.

Специфіка фотографій для реклами.

Перспективи розвитку фотографії.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕННА ФОРМА

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	Всього	Лекції	Семінарські завдання	Самостійна робота
1	2	3	4	5
РОЗДІЛ 1.				

<p align="center">Фотографія. Фототехніка та фототворчість. Фото мистецтво. Фотожурналістика.</p>				
<p>Тема 1. Історичні аспекти фотографії. Чорнобіла фотографія як етап розвитку фотомистецтва. Кольорова фотографія як наступний етап розвитку фотомистецтва. Фотографія і засоби масової інформації. Фоторепортаж і фотодокументалістика. Тотожність понять.</p>	30	2	2	26
<p>Тема 2. Документальна фотографія. Фотоесе. Стріт-фото. Становлення фотожурналістики. Принципи і функції фотожурналістики.</p> <p>Жанрова палітра фотожурналістики. Журналістичкознавча класифікація: інформаційні жанри – фотозамітка, розширена фотозамітка, фотозвинувачення, фоторепортаж, фотоанонс, фотохроніка, фотокореспонденція інформаційного виду;</p> <p>Журналістичкознавча класифікація: художньо- публіцистичні жанри – фотонарис, фото замальовка, фото жарт.</p> <p>Журналістичкознавча класифікація: аналітичні жанри– фотофейлетон, фотокомікс. фотокореспонденція, фотофейлетон аналітичного виду, фотокоментар, фотоогляд;</p>	30	2	2	26
<p>Тема 3. Професія – фоторепортер. Етичний кодекс фотожурналіста. Фотомистецтво та фотожурналістика. Нефотографічні ілюстрації. Технічні аспекти фотозйомки. Основи підготовки фотографій. Портретна зйомка. Пейзажна зйомка. Панорамна зйомка. Спортивна зйомка.</p>	30	2	2	26
<p>Тема 4. Фотожурналістика як невід’ємний компонент сучасних ЗМІ – друкованих, електронних та новітніх інтернет-технологій. Особливості ілюстрування видань різних типів. Фотографія в рекламі. Критерії підбору фотографій. Функція фотографії у рекламі. Види фотографій. Специфіка фотографій для реклами. Перспективи розвитку фотографії.</p>	28	2	2	26

Залік	2		2	
Усього годин за 3 семестр	120	8	8	104

4 ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

4.1. Матеріали для самоконтролю

4.2. Індивідуальні завдання

У форматі індивідуальних завдань запропоновані тестові завдання.

4.3. Підготовка до семінарських занять.

РОЗДІЛ 1.

Фотографія. Фототехніка та фототворчість. Фото мистецтво. Фотожурналістика.

Тема 1. Історичні аспекти фотографії.

1. Чорнобіла фотографія як етап розвитку фотомистецтва.
2. Кольорова фотографія як наступний етап розвитку фотомистецтва.
3. Фотографія і засоби масової інформації.
4. Фоторепортаж і фотодокументалістика. Тотожність понять.

Література: основна – 1-3; додаткова – 1-10

Тема 2. Документальна фотографія.

1. Фотоесе. Стріт-фото. Становлення фотожурналістики. Принципи і функції фотожурналістики.
2. Жанрова палітра фотожурналістики. Журналістичнознавча класифікація: **інформаційні жанри** – фотозамітка, розширена фотозамітка, фотозвинувачення, фоторепортаж, фотоанонс, фотохроніка, фотокореспонденція інформаційного виду;
3. Журналістичнознавча класифікація: **художньо- публіцистичні жанри** – фотонарис, фото замальовка, фото жарт.
4. Журналістичнознавча класифікація: **аналітичні жанри**– фотофейлетон, фотокомікс. фотокореспонденція, фотофейлетон аналітичного виду, фотокоментар, фотоогляд;

Література: основна – 1-3; додаткова – 1-10

Тема 3. Професія – фоторепортер.

1. Етичний кодекс фотожурналіста.

2. Фотомистецтво та фотожурналістика. Нефотографічні ілюстрації.
3. Технічні аспекти фото зйомки.
4. Портретна зйомка. Пейзажна зйомка. Панорамна зйомка. Спортивна зйомка.

Література: основна – 1-3; додаткова – 1-10

Тема 4. Фотожурналістика як невід’ємний компонент сучасних ЗМІ – друкованих, електронних та новітніх інтернет-технологій.

1. Особливості ілюстрування видань різних типів.
2. Фотографія в рекламі. Критерії підбору фотографій. Функція фотографії у рекламі. Специфіка фотографій для реклами.
3. Види фотографій.
4. Перспективи розвитку фотографії.

Література: основна – 1-3; додаткова – 1-10

4.4. Перелік питань для підготовки до підсумкового контролю до заліку з дисципліни «ФОТОЖУРНАЛІСТИКА».

1. Які основні історичні аспекти фотографії?
2. Чорнобіла фотографія як етап розвитку фотомистецтва?
3. Кольорова фотографія як наступний етап розвитку фотомистецтва?
4. Фотографія і засоби масової інформації?
5. Фоторепортаж і фотодокументалістика. Тотожність понять?
6. Що таке Документальна фотографія?
7. Фотоесе. Стріт-фото. Становлення фотожурналістики. Принципи і функції фотожурналістики?
8. Жанрова палітра фотожурналістики?
9. Журналістичнознавча класифікація: інформаційні жанри?
10. Фотозамітка, розширена фотозамітка?
11. Фотозвинувачення?
12. Фоторепортаж?
13. Фотоанонс?
14. Фотохроніка?
15. Фотокореспонденція інформаційного виду?
16. Журналістичнознавча класифікація: художньо- публіцистичні жанри?
17. Фотонарис?
18. Фото замальовка?
19. Фото жарт?
20. Журналістичнознавча класифікація: *аналітичні жанри*?
21. Фотофейлетон?
22. Фотокомікс?

23. Фотокореспонденція?
24. Фотофейлетон аналітичного виду?
25. Фотокоментар?
26. Фотоогляд?
27. Професія – фоторепортер?
28. Етичний кодекс фотожурналіста?
29. Фотомистецтво та фотожурналістика?
30. Нефотографічні ілюстрації?
31. Технічні аспекти фото зйомки?
32. Портретна зйомка?
33. Пейзажна зйомка?
34. Панорамна зйомка?
35. Спортивна зйомка?
36. Фотожурналістика як невід’ємний компонент сучасних ЗМІ – друкованих, електронних та новітніх інтернет-технологій?
37. Особливості ілюстрування видань різних типів?
38. Фотографія в рекламі?
39. Критерії підбору фотографій?
40. Функція фотографії у рекламі?
41. Специфіка фотографій для реклами?
42. Види фотографій?
43. Перспективи розвитку фотографії?

5. КРИТЕРІЇ ТА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1. Політика курсу

Дотримання принципів академічної доброчесності. Не толеруються жодні форми порушення академічної доброчесності. Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть самостійними, їхніми власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.

Під час виконання письмових контрольних робіт, тестування, підготовки до відповіді на екзамені користування зовнішніми джерелами інформації заборонено. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Дотримання принципів та норм етики. Під час занять здобувачі вищої освіти діють із позицій академічної доброчесності, професійної етики,

дотримуються правил внутрішнього розпорядку ТНУ ім. В.І. Вернадського. Поводяться толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами.

Відвідування занять. Здобувачі вищої освіти повинні відвідувати усі лекції, семінарські заняття з навчальної дисципліни та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Недопустимі пропуски та запізнення на заняття без вагомих причин, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття/контрольного заходу без дозволу викладача. Критично сприймається несвоєчасне виконання поставленого завдання, терміни захисту індивідуального завдання (в контексті самостійної роботи), терміни ліквідації заборгованості та відсоток зниження оцінки.

До семестрового контролю будуть допущені ті студенти, які набрали не менше ніж 30 б. (робота на семінарах, самостійна, індивідуальна робота). Решту балів студент може добрати на підсумковому контролі, відповівши на два теоретичних питання (із переліку питань до підсумкового контролю), кожне з яких може бути оцінене максимально на 10 б., і виконавши два практичних завдання, кожне з яких може бути оцінене максимально на 10 б.; разом – 40 б. Окрім цього, до семестрового контролю не будуть допущені ті студенти, які без поважних причин пропустили більше ніж 50 % лекційних та більше ніж 50 % семінарських занять.

Для дистанційної форми навчання обов'язковим є: доєднання до не менше ніж 50 % лекційних та не менше ніж 50 % семінарських занять; присутність на заняттях з увімкненою камерою; навчально-наукова активність студента на кожному семінарі, коли здобувач вищої освіти присутній в онлайн-форматі.

Політика дедлайну. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання всіх видів робіт.

Порядок відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Відпрацювання пропущених занять з поважної причини може проводитися також у будь-який зручний час для викладача.

Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій, передбачених нормативними документами ТНУ ім. В.І. Вернадського, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.

1.2.Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Поточний контроль												Підсумковий контроль (залік)	Сума
Розділ 1													
1.1			1.2			1.3			2.1			20	100
Л	С	САМ	Л	С	САМ	Л	С	САМ	Л	С	САМ		
5	5	10	5	5	10	5	5	10	5	5	10		

Л – лекція (20 бали)

С – семінарське заняття (20 бали)

САМ – самостійна робота (40 бали)

1.3.Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
80-89	добре	B	вище середнього рівня
75-79	добре	C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29	незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

6. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА
Не передбачено.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела:

1. Howard Chapnick. Truth Needs No Ally: Inside Photojournalism, — University of Missouri Press, 1994
2. Magnum. Contact Sheets, — Thames & Hudson, 2017
3. The Great Life photographers, — Thames & Hudson, 2009
4. Lynsey Addario. It's What I Do. A Photographer's Life of Love and War, — Corsair, 2016.
5. Фотокнига ".RAW Історія змін українців та армії"
6. Сторітелінг у фотографії: П'ять кроків до створення незабутніх світлин, — ArtHuss, 2021

Додаткові джерела:

1. Балаклицький М. А. Зображальна журналістика : навчально-методичний посібник для студентів зі спеціальності «Журналістика». Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. 84 с.
2. Іванюха Т. Функції фотоілюстрації у сучасних молодіжних виданнях / Т. Іванюха, М. Тупіков // Молодий вчений. 2018. № 12 (39). С. 190–192.
3. Івашук А.А. Жанрові трансформації фотожурналістики. Модернізація та наукові дослідження: інтеграція науки та практики. —Херсон: Видавництво «Молодий вчений», 2020. – С.68-71
4. Максимович М. Сучасна фотожурналістика: проблеми, виклики, перспективи. Вісник національного університету «Львівська політехніка». Серія «Журналістська науки». Львів, 2019. С. 29-36.
5. Мелещенко О. Замітка у пресовій і фотожурналістиці. Наукові записки Інституту журналістики, 2019. С. 48-69.
6. Good J., Lowe P. Understanding Photojournalism. London: Routledge, 2020.
7. Horton B. Associated Press Guide to Photojournalism. McGraw-Hill Education. 2020. 224 p.
8. Owens J. Television Sports Production. Routledge, 2021. 302 p.
9. Stewart P. Broadcast Journalism: Techniques of Radio and Television News. Rourledge, 2021. 406 p.
10. Keller T. Television News: The Heart and How-To of Video Storytelling. Routledge, 2019.

9. Інформаційні ресурси

1. <http://100photos.time.com/>— 100 найважливіших фотографій за версією TIME
2. https://books.google.com.ua/books?id=R1cEAAAAMBAJ&as_pt=MAGAZINES&ei=Lh9CTd-oCYzkzATu44m6DQ&source=gsb_other_issues&redir_esc=y — Архів

журналу Life

3. <https://www.lensculture.com/> - Lens Culture Magazine
4. <https://gupmagazine.com/articles/> - GUP Magazine
5. <https://aperture.org/magazine/> - Aperture Magazine
6. <https://www.magnumphotos.com/> - Агенція Магнум
7. <https://viiphoto.com/> - Агенція VII
8. <https://www.noorimages.com/> - Агенція NOOR
9. <https://www.reportagebygettyimages.com/> - Getty Images Reportage
10. <https://www.worldpressphoto.org/collection/photo-contest> - Архів World Press Photo
11. Веб-сайт. URL: <http://tij.org>
12. Веб-сайт. URL: <http://hussainmansoor.wordpress.com/investigativejournalism>
13. Веб-сайт. URL: www.library.ukma.kiev.ua/guide/rules.html
14. Веб-сайт. URL: www.journ.univ.kiev.ua.
15. Веб-сайт. URL: www.nsju.org

10. Політика академічної доброчесності

Виконання навчальних завдань і робота в курсі має відповідати вимогам «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти.

Дії у разі оголошення повітряної тривоги:

Офлайн заняття. У разі оголошення повітряної тривоги здобувачі освіти переміщуються до укриття за маршрутами, вказаними на планах евакуації та схемах розташування укриттів, що розміщено в коридорах та приміщеннях університету.

Онлайн заняття. Якщо у разі оголошення повітряної тривоги здобувач освіти не перебуває у безпечних умовах, він/вона залишає онлайн-заняття та прямує до укриття з можливістю відпрацювання заняття.

Відпрацювання. Якщо офлайн/онлайн заняття не відбулося/було перерване через оголошення повітряної тривоги, а також якщо здобувач освіти був відсутній на занятті або змушений був перервати освітній процес через оголошення повітряної тривоги з метою переміщення у безпечне місце (укриття), то таке заняття потребує відпрацювання.

Форму відпрацювання занять визначає викладач, базуючись на виді пропущеного заняття (лекція, семінар), його формі (онлайн/офлайн), тривалості пропуску/перерваності заняття, складності навчального матеріалу й характері запланованих навчальних завдань та часі, відведеного на опанування теми.

Затверджено на засіданні кафедри журналістики навчально-наукового інституту філології та журналістики.